

Divoké husy se zahnízdily v okolí Choryně

seriál
**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Husa velká (*Anser anser*) je shora celkově šedohnědě zbarvená, o něco menší než husy domácí. Spodní strana těla je šedobílá až bílá. Zobák a nohy jsou zbarveny oranžově nebo masově červeně. Hnízdo si staví v mokřadní vegetaci nebo na ostrovech uprostřed rybníků. Snáší průměrně šest vajec a v průměru vyvádí pět mláďat. Živí se výhradně rostlinnou potravou ať v zeleném stavu, nebo semeny či oddenky rostlin.

Létá i plave lehce. V letu je slyšitelné svištění křídel. Často se zdržuje mimo vodu. Ráno a večer zalétá na pastvu na louky nebo pole v okolí rybníků a své pře-

lety doprovází hlasitým kejháním. Jde o tažný druh žijící v trvalých párech – ty začínají tvořit nehnízdící ptáci ve druhém nebo třetím roce života.

Páry se vracejí ze zimovišť na hnízdiště společně.

Vzhledem k velikosti husy jsou ztráty na mláďatech poměrně malé i v nepříznivých letech.

Početnost a rozšíření této husy se znatelně mění. Po roce 1930 začalo ve střední Evropě vzrůstání početnosti, které trvá a spíše se zvyšuje i v současnosti. Te-

prve před 20 lety zahnízdila divoká husa poprvé u Ostravy, v roce 1997 pak v Chráněné krajinné oblasti Poodří. Na přelomu tisíciletí – v roce 2000 – se již objevil první hnízdící pár i na Valašsku – na Choryňských rybnících. Nyní se zde vyskytuje 6 až 10 hnízdících párů.

Další hnízdní lokalitou v okrese je bývalá pískovna rovněž na katastru Choryně, kde hnízdí 1 až 2 páry. Husa se k nám rozšířila nejspíše z Poodří – na severní Moravu se pak zřejmě dostala z jižních oblastí Polska.

Celkem nyní hnízdí na severovýchodní Moravě téměř 80 párů. S hnízdícími páry se vyskytují také nedospělí, nehnízdící jedinci, kteří se zdržují v malých hejnech.

Na tahu se vyskytuje husa velká ve velkých hejnech především v rovinatějších oblastech. Při větší koncentraci může spolu se severskými husami způsobovat určité škody na polních plodinách. Již zdaleka slyšitelné husí kejhání však patří k novým, typickým ptačím hlasům rybníčních oblastí severní Moravy.

Možná i proto jsou tyto občasné škody husám ze strany zemědělců promíjeny.

Karel Pavelka, zoolog Muzea regionu Valašsko

Na fotografii: Pár husy velké s mláďetem. **Foto Karel Pavelka**

